

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 996
van **SOFIE JOOSEN**
datum: 10 september 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Bescherming broedplekken op landbouwgrond - Maatregelen (2)

In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 638 van 13 mei 2020 gaf de minister toelichting bij het project om de nesten van grondbroedende weidevogels in akkerlanden te beschermen tegen vernieling door oogsten of maaien. In concreto gaat het om grondnesten van de bruine kiekendief, de grauwe kiekendief, de kwartelkoning, de grauwe gors en de velduil.

De landbouwer kon een subsidie krijgen ter hoogte van de referentieopbrengst van het door hem ontzienne terrein, indien er door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) of het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) of door een bedrijfsplanner van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) effectief een nest kon worden vastgesteld.

De aanvragen om deze vergoeding te ontvangen konden uiterlijk tot 31 augustus worden ingediend.

1. Hoeveel aanvragen voor de betoelaging van nestbescherming ontvingen de diensten in totaal? Hoeveel vergoeding werd er effectief aangevraagd (en eventueel reeds effectief uitgekeerd?) voor welke totaaloppervlakte?
2. Voor hoeveel nesten van welke soorten werd deze betoelaging aangevraagd? Graag een opdeling per soort.
3. Kon op alle verzoeken voor vaststelling voldaan worden door de diensten?
4. Hoe evalueert de minister de voorlopige resultaten van deze subsidieoproep?

ANTWOORD

op vraag nr. 996 van 10 september 2020

van **SOFIE JOOSEN**

1. Er werden in 2020 7 meldingen gedaan, 6 vroegen effectief een vergoeding. De vergoedingen werden nog niet uitbetaald, de administratieve verwerking loopt. Het overzicht vindt u in bijlage 1.
2. Zie bijlage 1.
3. Aan alle verzoeken werd voldaan. Dit wil zeggen dat waar er effectief een nest was en er beslist werd om het maaien uit te stellen, subsidie zal worden toegekend. Voor één melding kon uiteindelijk geen broedgeval vastgesteld worden.
4. De subsidie-oproep wordt positief geëvalueerd. Weliswaar dient hij steeds gezien als een onderdeel van een bredere werking op het terrein, die zich richt op nestopsporing en nestbescherming. De subsidie nestbescherming staat of valt met ogen en oren op het terrein. Zonder lokale vogelliefhebbers die aan nestopsporing doen en die contacten leggen met de landbouwers op wiens percelen de broedvogel wordt vastgesteld, zou deze subsidie niet worden benut. Nestopsporing en nestbescherming maken dan ook deel uit van de plannen van aanpak van de vastgestelde soortenbeschermingsprogramma's voor grauwe en bruine kiekendief en kwartelkoning. De subsidie vormt het sluitstuk.

In vele gevallen kan het sparen van het nest gebeuren zonder dat daarbij hinder of oogstverlies optreedt voor de landbouwer. Dan wordt van deze subsidie geen gebruik gemaakt. In bepaalde gevallen is dat wél zo en dan biedt deze subsidie de mogelijkheid om de betrokken landbouwer daar billijk voor te vergoeden. De subsidie dient aldus gezien als een vangnet voor die nesten van zeldzame broedvogels die anders zouden verloren gaan door oogstbewerkingen.

De subsidie wordt het vaakst benut om nesten van de bruine kiekendief in graangewassen te beschermen (tot een tiental gevallen per jaar). Deze roofvogel is, met ruim honderd broedparen in Vlaanderen, dan ook de algemeenste soort waarvoor de subsidie wordt toegekend. De soort broedt meestal in moerassen en rietkragen maar komt ook vaak in graangewassen tot broeden. Afhankelijk van het oogsttijdstip van het graan zijn er het ene jaar meer, het andere jaar wat minder nesten waarbij van de subsidie gebruik gemaakt wordt. Gelet op het feit dat de huidige aantallen broedparen onder de vooropgestelde instandhoudingsdoelen liggen, is het belangrijk dat overal een goed broedsucces wordt nagestreefd zodat de populatie kan aangroeien.

De 3 nesten van grauwe kiekendief van de voorbije 5 jaar bevonden zich allemaal op landbouwpercelen en de bescherming van de nesten werd bij alle drie met behulp van deze subsidie ondersteund. Van velduil werden sinds de start van deze subsidie (2015) een tiental nesten gelokaliseerd in Vlaanderen; een derde kwam tot broeden in natuurgebied, de rest op landbouwpercelen. Waar het landbouwbeheer niet compatibel was met de bescherming van de jongen, werd telkens van de subsidiemogelijkheid gebruik gemaakt.

Voor kwartelkoning werd enkel van de subsidie gebruik gemaakt om de maaidatum op landbouwpercelen grenzend aan natuurgebied en onderdeel van het ruimere territorium in natuurgebied, later te maaien, om een eventueel koppel de maximale garanties te bieden op broedsucces. De meeste territoria kwartelkoningen werden echter vastgesteld in natuurgebieden zodat slechts in enkele gevallen de subsidie werd overwogen.

Voor grauwe gors blijkt het lokaliseren van de nestplek dermate intensief dat van de subsidie geen gebruik werd gemaakt.

BIJLAGE

[Overzicht subsidies nestbescherming 2020](#)